

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Ana Aristondo Aizpurua

*Zumaia,
Gipuzkoa (1928)*

Aurkibidea

Biografia

Itziarko Elorriaga auzoan jaio zen. Udaletxez Deba izan arren, baserria hurbilago zegoen Arroa (Zestoa) eta Zumaiatik, eta txiki-txikitatik izan du lotura zuzena Narrondo auzoarekin. Umetan, bertako errotara joaten zen garia eta artoa ehotzera, eta, gaztetan, Arroako erromerietara jaisten zen. Ezkondu ere Narrondo auzoko Bitarte baserriko [Joxe Etxaberekin](#) (1926) ezkondu zen. Elkarrizketan, bere senarra eta koinata ([Miren Azpeitia](#), 1930) ere azaltzen dira.

Zintak

ZUM-056

- **Proiektua:** Zumaiako hizkera
- **Elkarrizketatzailea(k):** Sarasua Aranberri, Asier
- **Data:** 2008-05-07
- **Iraupena:** 45 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Etxeberria, Eider

Pasarteak

1. Narrondoren administrazio-egoera

- **Erref:** ZUM-056/002
- **Iraupena:** 0:02:22. **Hasi:** 00:02:02. **Bukatu:** 00:04:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala

Laburpena:

<p>Miren jaio zeneko etxeari buruz, Narrondori buruz, hitz egiten dute: Arroan dago, baina Zestoari dagokio. Hala ere, Zumaiarako joera gehiago du bertako jendeak. Narrondo bi udalen artean dagoenez, ez dago argi zer ardura duen bakoitzak. Eliza Arroan dute eta medikua Zumaian; baina badira Zestoara jotzen dutenak ere.</p>

2. Garai bateko Narrondo

- **Erref:** ZUM-056/003
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:04:24. **Bukatu:** 00:06:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Aldaketak eta arazoak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Merkataritza, dendak (kokapena)

Laburpena:

<p>Narrondo duela 50-60 urte nolako zen azaltzen dute: zer denda eta baserri zeuden.</p>

3. Narrondoko errota

- **Erref:** ZUM-056/004
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:06:00. **Bukatu:** 00:07:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

<p>Narrondon zegoen errotari buruz hitz egiten dute. Anak eta Joxek hor ezagutu zuten elkar. Toki askotatik etortzen zen jendea, nahiz eta beste errota batzuk ere baziren. Errota inportantea zen, eta artoa eta garia ekartzen zen hara. Errotaria oso jatorra zen.</p>

4. Lehenengo taberna

- **Erref:** ZUM-056/007
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:09:37. **Bukatu:** 00:10:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:

<p>Beren gazte garaian, Arroan ez zegoen tabernarik. Lehenengo taberna jarri zenekoa kontatzen dute.</p>

5. Eskolara nora

- **Erref:** ZUM-056/008
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:10:38. **Bukatu:** 00:11:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Eskolarik ere ez zegoen Narrondon: Arroara edo Zumaiara joaten ziren. Anak Itziarren ikasi zuen, Elorrin. Eskola hura gogorra zela esaten du. Gaur egungo hezkuntzari buruzko iritzia ematen dute. Bi emakumeek batera hitz egiten dute.

6. Eskolako kontuak

- **Erref:** ZUM-056/009
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:11:36. **Bukatu:** 00:13:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikasgaiak eta ikasmateriala
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

<p>Joxek maristetan ikasi zuen, eta hango maisuak gogorrek ziren. Arroako eskolan, ordea, bi neskazahar zeuden, eta erlijioa erakusten zuten gehienbat. Arroa Behean zegoen eskola. Anaren maistra Basarri bertsolariaren garai bateko andregaia izan zen; eskola hartan turbina zeukaten, eta Xabiartxo liburua erabiltzen zuten (euskaraz zegoen hura idatzita).</p>

7. San Kristobal jaiak

- **Erref:** ZUM-056/012
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:14:55. **Bukatu:** 00:16:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:

<p>San Kristobal festak ospatzen dira Narrondon, uztailaren 10ean. Zergatik aukeratu zuten Kristobal santua, eta nola lortu zuten haren eskultura eskuratzea azaltzen du Anak.</p>

8. Errepide-istripuak

- **Erref:** ZUM-056/016
- **Iraupena:** 0:01:39. **Hasi:** 00:18:49. **Bukatu:** 00:20:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

<p>San Kristobal da garraiolarien santua, eta Narrondon egondako istripuak kontatzen ditu Anak. Sinesmen handia du jendeak santu horrek zaindu egiten dituenak.</p>

9. Baserritik eskolara eta errotara nola eta noiz joan

- **Erref:** ZUM-056/024
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 00:26:33. **Bukatu:** 00:28:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Baserría » Baserríko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Baserría » Baserríko lanak » Errota

Laburpena:

<p>Ana etxeko senide gazteena zen, eta eskolara joateko hiru ordu laurden edo ordu bete ematen zuen bidean. Errotara astoarekin joaten ziren, eta garia gastatzen zenean joaten ziren hara.</p>

10. Etxean urik ez zegoenean

- **Erref:** ZUM-056/027
- **Iraupena:** 0:00:53. **Hasi:** 00:30:05. **Bukatu:** 00:30:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala

Laburpena:

<p>Lehen, etxean urik ez zegoenean, errepidearen ondoko presan garbitzen zuten arropa. Ura ere presa hartatik hartzen zuten.</p>

11. Familia Gernikara eta anaia soldadu

- **Erref:** ZUM-056/031
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 00:33:55. **Bukatu:** 00:34:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » lhes egin beharra

Laburpena:

<p>Joxeren familia Gernikara bidali zuten gerran. Anaia zaharra karlistek hartu zuten soldadu, eta beste guztiek alde egin behar izan zuten Gernikara, Foruara. Han beldur handia pasa zuten.</p>

12. Soldaduak baserrian jaten

- **Erref:** ZUM-056/033
- **Iraupena:** 0:04:46. **Hasi:** 00:35:50. **Bukatu:** 00:40:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

<p>Soldaduak bere baserrira joan zirenekoa kontaktzen du Anak. Tropa handia joan zitzaien, eta denentzako janaria prestatu behar izan zuten. Nolanahi ere, soldaduek jandako guztia ordaindu zuten, eta hurrengo egunean joan egin ziren.</p>

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com